

Sygn. akt IX Ka 22/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Sajtyna (spr.)

Sędziowie: SSO Zbigniew Karamara

SSO Marcin Chałoński

Protokolant: st.sekr.sądowy Anna Niebudek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Roberta Jagusiaka

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2015 roku

sprawy P. K.

o wyrok łączny

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę skazanego i prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 24 października 2014 roku sygn. akt II K 662/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że z podstawy prawnej orzeczenia w punkcie IV eliminuje wyrazy: „zaś na podstawie art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k.”;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

Syg. akt IX Ka 22/15

UZASADNIENIE

P. K. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 6 marca 2001 roku w sprawie II K 34/01 za przestępstwo z art. 279 § 1 kk popełnione w dniu 10 grudnia 2000 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 4 lata; prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 12 września 2001 roku zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

2. Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 3 lipca 2001 roku w sprawie II K 109/01 za przestępstwo z art. 278 § 1 kk popełnione w dniu 19 marca 2000 roku na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

3. Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 3 lipca 2001 roku w sprawie II K 137/01 za przestępstwo z art. 279 § 1 kk popełnione w nocy na 26 kwietnia 2001 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

4. Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 4 listopada 2003 roku w sprawie II K 45/03 za przestępstwo z art. 279 § 1 kk popełnione w marcu 2003 roku daty bliżej nieustalonej na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 278 § 1 kk popełnione w nocy na 26 marca 2003 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności; orzeczono karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

5. Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 4 października 2005 roku w sprawie II K 79/05 za przestępstwo z art., 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w nocy z 11 na 12 sierpnia 2005 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych każda;

6. Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 28 lutego 2006 roku w sprawie II K 16/06 za przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 25 października 2005 roku na karę 3 lat pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 2 grudnia 2005 roku na karę 3 lat pozbawienia wolności; orzeczono karę łączną 4 lat pozbawienia wolności;

7. Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 17 października 2011 roku w sprawie II K 439/11 za przestępstwo z art. 279 § 1 kk i art. 275 § 1 kk o art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk popełnione w dniu 4 sierpnia 2010 roku na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 20 złotych każda oraz za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk popełnione w dniu 4 sierpnia 2010 roku na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 złotych każda; orzeczono karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 złotych każda;

8. Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 15 października 2012 roku w sprawie II K 410/11 za przestępstwo z art. 193 kk popełnione w nocy z 13 na 14 marca 2010 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby oraz karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 złotych każda;

9. Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 11 października 2013 roku w sprawie II K 125/12 za przestępstwo z art. 270 § 1 kk i art. 297 § 1 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w okresie od dnia 18 maja 2011 roku do dnia 19 maja 2011 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności;

Sąd Rejonowy w Kielcach wyrokiem łącznym z dnia 24 października 2014 roku w sprawie sygn. akt II K 662/14 orzekł:

I. na podstawie art. 569 § 1 kpk w zw. z art. 85 kk i 86 § 1 kk połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu P. K. wyrokami Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim w sprawie II K 439/11 oraz Sądu Rejonowego w Kielcach w sprawie II K 125/12, po uprzednim rozłączeniu kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie II K 439/11 Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim, i jako karę łączną wymierzył mu karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 569 § 1 kpk w zw. z art. 85 kk i 86 § 1 i § 2 kk połączył kary grzywny wymierzone skazanemu P. K. wyrokami Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim w sprawie II K 439/11 oraz Sądu Rejonowego w Lipsku w sprawie II K 410/11, po uprzednim rozłączeniu kary łącznej grzywny orzeczonej w sprawie II K 439/11 Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim, i jako karę łączną wymierzył mu karę grzywny w wysokości 130 stawek dziennych po złotych każda;

III. orzekł, iż rozstrzygnięcia zawarte w powyższych wyrokach, nie objęte niniejszym wyrokiem łącznym, podlegają odrębnemu wykonaniu;

IV. na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego obejmującego skazania w sprawach: Sądu Rejonowego w Lipsku o sygn. II K 45/03, II K 79/05, II K 16/06, jak również co do kary pozbawienia wolności

orzeczonej w sprawie II K 410/11, zaś na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 kpk w zw. z art. 574 kpk umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego obejmującego skazania w sprawach II K 34/01, II K 109/01 i II K 137/01 Sądu Rejonowego w Lipsku;

V. na podstawie art. 577 kpk orzekł, iż zaliczeniu na poczet orzeczonej w punkcie I niniejszego wyroku kary łącznej pozbawienia wolności podlega okres rzeczywistego pozbawienia wolności skazanego w dniach 4 i 5 sierpnia 2010 roku, a także okres odbytej kary w sprawie II K 439/11 Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim od dnia 21 września 2012 roku do dnia 20 listopada 2013 roku;

VI. zasądził od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kielcach na rzecz adw. M. C. kwotę 147,60 złotych tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną skazanemu z urzędu;

VII. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego P. K. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości.

Apelacje od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego oraz prokurator.

Obrońca skazanego, na podstawie art. 425 kpk i art. 444 kpk zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej na korzyść P. K..

Powołując się na przepis art. 438 pkt 4 wyrokowi temu zarzucił rażąco niewspółmierność kary łącznej wymierzonej skazanemu P. K. wynikającą z zastosowania zasady asperacji podczas gdy charakter popełnionych przestępstw zbliżonych rodzajowo, czasokres ich popełnienia, jak i opinia penitencjarna o skazanym przemawiają za zastosowaniem wobec skazanego zasady pełnej absorpcji.

Podnosząc tak sformułowany zarzut w oparciu o przepis art. 437 § 1 i 2 kpk skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Prokurator na podstawie art. 444 kpk zaskarżył powyższy wyrok łączny w części dotyczącej umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego obejmującego skazanie w sprawie o sygn. II K 34/01 Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 6 marca 2001 roku na niekorzyść skazanego P. K..

Powołując się na przepis art. 438 pkt 2 kpk wyrokowi temu zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, a to art. 413 § 1 pkt 6 kpk, poprzez niewłaściwe wskazanie art. 17 § 1 pkt 7 kpk w zw. z art. 574 kpk w pkt IV wyroku jako podstawy umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego obejmującego skazanie w sprawie o sygn. II K 34/01 Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 6 marca 2001 roku, zamiast art. 572 kpk.

Podnosząc ten zarzut, na podstawie art. 437 § 2 kpk skarżący wnosil o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wskazanie w pkt IV wyroku art. 572 kpk jako podstawy prawnej umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego obejmującego skazanie w sprawie o sygn. II K 34/01 Sądu Rejonowego w Lipsku z dnia 6 marca 2001 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

A. Co do apelacji obrońcy skazanego.

1. Apelacja wniesiona na korzyść skazanego nie zasługuje na uwzględnienie, a podniesiony zarzut jest bezzasadny w stopniu oczywistym. Nie ma racji skarżący, gdy uważa, iż orzeczona wobec skazanego kara łączna jest niewspółmiernie surowa. Argumenty mające przekonać o konieczności zastosowania zasady absorpcji są gołosłowne i stanowią wyraz dowolnej polemiki z oceną dokonaną przez Sąd I instancji, a przedstawioną w motywach wyroku łącznego.

2. Przeciwno zastosowaniu zasady wnioskowanej przez apelującego przemawia przede wszystkim znaczny upływ czasu między popełnionymi przestępstwami- 9 miesięcy, różni pokrzywdzeni i różny charakter czynów popełnionych przez

skazanego. Wprawdzie wszystkie były skierowane przeciwko mieniu, ale o ile przestępstwa ze sprawy II K439/11 SR w Ostrowcu Św. to występki włamania, to czyn objęty wyrokiem II K 125/12 stanowił przestępstwo oszustwa, a nadto był skierowany przeciwko prawidłowemu obrotowi gospodarczemu i dokumentom. Uwzględniając nadto wielokrotna karalność skazanego, przeciwną opinię o skazanym oczywistym jest, że wymierzona skazanemu kara łączna jest karą współmierną i sprawiedliwą.

B. Co do apelacji prokuratora.

1. Apelacja prokuratora okazała się skuteczna i doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku. Niemniej jednak konstrukcja zarzutu budzi poważne zastrzeżenia, a istota błędu nie polegała na naruszeniu wskazanego przepisu- art. 413 § 1 pkt 6 kpk. Sąd I instancji w treści wyroku wskazał, bowiem przepis, który stanowił podstawę umorzenia, a tego dotyczy, a więc strony formalnej powołany w zarzucie apelacji przepis.

2. Istotą natomiast jest powołanie błędnej podstawy umorzenia, a więc naruszenia tego przepisu winien dotyczyć zarzut. W tym zakresie zarzut jest w stopniu oczywistym trafny, albowiem nie może być mowy o powadze rzeczy osądzonej w sytuacji, gdy zakres przedmiotu rozpoznania w sprawie, w której wydano poprzedni wyrok łączny (II K 198/01 SR w Lipsku) obejmował wyłącznie wyroki ze spraw II K 109/01 i II K 137/01 SR w Lipsku.

3. Nie jest jednak tak jak sugeruje prokurator, że co do tych dwóch (II K 109/01 i II K 137/01) jest powaga rzeczy osądzonej. Otóż skoro przedmiotem oceny obecnie było 9 wyroków (tak wynika ze wstępnej części wyroku), to Sąd a quo musiał przeanalizować wszystkie wyroki w kontekście możliwości ich połączenia również z wyrokami II K 109/01 i II K 137/01. Tak, więc niezależnie od wniosków, co do możliwości łączenia- przedmiot rozpoznania jest różny od tego ze sprawy II K 198/01 SR w Lipsku i nie ma mowy o powadze rzeczy osądzonej, a podstawą umorzenia, co do wszystkich wyroków niepodlegających łączeniu winien być przepis art. 572 kpk.

4. W tym miejscu konieczne jest poczynienie dwóch uwag. Pierwsza odnosząca się bezpośrednio do przedmiotu rozpoznania. Mianowicie zakres zaskarżenia prokuratora i podniesiony zarzut uniemożliwił Sądowi Okręgowemu (art. 434 kpk) dalszą ingerencję w zaskarżony wyrok na niekorzyść skazanego. Analiza dat czynów i wyroków ze spraw 1- 3 prowadzi do wniosków, że prawidłowym winno być połączenie wyroków z pkt 1 i 2, a wyrok z pkt 3 winien podlegać odrębnemu wykonaniu. Ponownie należy przypomnieć, że przy łączeniu kar i stosowaniu przepisów prawa materialnego art. 85 kk i art. 86 § 1 kk żadnego znaczenia nie może mieć czy rozstrzygnięcie będzie korzystne, czy niekorzystne dla skazanego, a decydują jedynie daty czynów i pierwszego nieprawomocnego wyroku.

5. Druga uwaga natury ogólnej mająca na celu wyeliminowanie w przyszłości nieprawidłowej praktyki orzeczeniowej, która coraz częściej jest stwierdzana w sprawach o wyrok łączny. Niezrozumiała i błędna, bowiem jest praktyka orzekania wyrokiem łącznym (zamieszczanie ich w części wstępnej, a później umarzanie w dyspozytywnej), co do wszystkich wyroków wynikających z karty karnej, a więc sięgania również po odległe w czasie orzeczenia, czy to już wykonane, czy objęte innymi wyrokami łącznymi, czy też które z różnych przyczyn nie podlegają łączeniu.

Przedmiot rozpoznania sprawy w przedmiocie wydania wyroku łącznego winien ograniczać się do zakresu wskazanego we wniosku przez wnioskodawcę (w tym zakresie bezwzględnie konieczne jest wydanie orzeczenia, czy pozytywnego- łączącego kary, czy negatywnego- umorzenie) oraz wyroków, co do których są podstawy do wszczęcia sprawy z urzędu w przedmiocie wydania wyroku łącznego (art. 570 kpk).

Analiza karty karnej i dotychczasowej karalności ma na celu wstępne ustalenie istnienia ewentualnie innych wyroków, co do których są warunki do orzeczenia kary łącznej. Co do tych spraw- wydaje się zasadne byłoby wydanie postanowienia w protokole rozprawy o wszczęciu z urzędu postępowania o wydanie wyroku łącznego. Co do spraw figurujących w karcie karnej, czy wynikających z odpisów wyroków, akt spraw etc., odnośnie których brak jest podstaw do wydania wyroku łącznego, a więc wszczęcia z urzędu postępowania i które nie są objęte wnioskiem warte rozważenia jest wyłącznie poinformowanie stron do protokołu o braku takich podstaw. Wyeliminuje to konieczność orzekania w

tym przedmiocie w wyroku łącznym i wielokrotnego powielania decyzji o umorzeniu odnośnie tych samych spraw w sytuacji ujawnienia dodatkowego skazania i złożenia kolejnego wniosku.

C. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 574 kpk w zw. z art. 456 kpk i art. 437 § 1 kpk, art. 624 § 1 kpk orzekł jak w dyspozytywnej części wyroku. Wynagrodzenie na rzecz obrońcy z urzędu adw. M. C. zasądzono w oparciu o § 14 ust. 5 i § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości „Opłaty za czynności adwokackie ...”

SSO Z. Karamara SSO K. Sajtyna SSO M. Chałoński